

Achtergrond van het project?

De gevolgen van klimaatverandering zijn in de hooglanden van Bolivia duidelijk merkbaar. Het proces van erosie, dat in de hogere delen van de Andes al een voortschrijdend probleem was, wordt erdoor verhevigd. Gletsjers smelten waardoor de drinkwatervoorziening van o.a. de hoofdstad La Paz in gevaar komt en steeds meer boeren, Quechua en Aymara indianen, trekken weg van het hoogland omdat landbouw en veeteelt er onmogelijk zijn geworden.

Wie zijn de partners?

De organisatie Voserdem is actief in de volgende drie Boliviaanse departementen Cochabamba, Potosí en Santa Cruz. Daar zet de organisatie zich in voor de armste delen van de bevolking. Daarbij gaat het hoofdzakelijk om boeren die leven van de seizoensafhankelijke landbouw en die verstoken zijn van basisvoorzieningen als water voor irrigatie; elektriciteit en die geen kennis hebben van verbeterde landbouw.

Voserdem werkt al sinds 2011 samen met de in 2001 opgerichte Nederlandse Stichting Samay, die zich inzet voor een beter milieu en een groter milieubewustzijn op zowel nationaal als internationaal niveau. Deze inzet gaat hand in hand met armoedebestrijding.

Beide organisaties hebben samen door middel van verschillende projecten op het gebied van zonne-energie en boomaanplant, veel kunnen betekenen voor boeren op de hoogvlaktes van Bolivia.

Wat was het doel van het project?

De gemeente Sacaca ligt in de provincie Alonso de Ibañez in het departement Potosí. Verschillende dorpen behoren tot deze gemeente. De bevolking in deze geïsoleerde dorpen heeft te lijden onder extreme erosie die de oppervlakte van het te bebouwen land steeds verder inperkt. De provincie Potosí ligt op 3800 meter hoogte en lijkt op een koude woestijn met slechts enkele groenere zones. Het regent er vrijwel niet. De erosie van de akkers wordt veroorzaakt door monocultuur en de erosie van braak liggend terrein wordt veroorzaakt door het loslopende vee dat in het droge seizoen alles op eet wat groen is waardoor de natuurlijke begroeiing verdwijnt en de vruchtbare grond wegspoelt. Erosie en grondverarming leiden er toe dat de boeren steeds minder kunnen produceren en dus steeds minder inkomen hebben. Dit kan leiden tot het vertrek naar de grotere steden. Om deze trek te stoppen en de boeren een beter leven te bieden, het project van boomaanplant en de aanleg van waterreservoirs opgepakt.

Wat is er 'concreet' uitgevoerd?

Aanplant van 5.000 fruitbomen bij 100 boeren (50 bomen per boer)
Aanplant en van 20.000 bomen bij dorpscholen als windvangens en bodemverstevigens.
De aanleg van kassen bij vier scholen voor het kweken van groenten.
Het opzetten van irrigatiesystemen en 10 waterreservoirs.
Workshops over boomaanplant, grondverbetering en recycling.

Het aanplanten van bomen is een effectieve maatregel om erosie te bestrijden. Door de verbeterde bodemkwaliteit die hiervan het gevolg is, zullen de boeren betere opbrengsten krijgen.

De kassen voorzien binnenkort in een meer gevarieerd menu voor de schoolkinderen. Er

zijn maar weinig eetbare gewassen die op deze hoogtes voorkomen. De kassen zijn simpel. Ze bestaan uit vier lemen muurtjes met een dak van plastic.

In de betonnen waterreservoirs wordt nu water opgevangen uit hoger gelegen bronnen. Via pijpleidingen wordt het water uit die bronnen in de regentijd naar de reservoirs geleid. Het water is bestemd voor de irrigatie van de fruitbomen in het droge seizoen. Een reservoir wordt door tien families gedeeld. Voor deze reservoirs betalen de boeren 50% van de kosten.

De capaciteitsversterking van dorpsbewoners, docenten, boeren en leerlingen is uitgevoerd door middel van workshops, een lespakket en gastonderwijs. In het lespakket komen thema's voor zoals boomaanplant, grondverbetering en toepasbare maatregelen zoals het recyclen van het afval van plastic en batterijen.

Beoordeling rapportage

De projectresultaten zijn zeer positief, alles is zoals gepland uitgevoerd en het uitgegeven bedrag is volledig verantwoord. Er is een grote doelgroep bereikt en er is meer bereikt dan alleen armoedebestrijding het heeft een sterke natuurbehoud component.

Wel is het evident dat het eerder een programma is dan een afgebakend project. Ook is er duidelijk dat de partijen moeite hebben met het feit dat wij geen salarissen betalen, dit wijst er des te meer op dat ze eigenlijk op zoek zijn naar een programmapartner.

Hoeveel mensen profiteren rechtstreeks van het project en wat verbetert er voor hen?

Door het project de leefomgeving van 100 boeren en hun gezin, 1200 leerlingen en 40 leerkrachten aan 16 scholen er beter en groener uit gaanzien, er is meer grond voor landbouw beschikbaar en de landbouw levert meer op. De begunstigden behoren tot de nog traditioneel levende Quechua en Ayamara indianen op de hoogvlakten van Potosí. Zij leven van de landbouw en of de veeteelt. Gewassen die zij verbouwen zijn aardappelen, in verschillende variëteiten, quinoa, maïs en uien. Hun kuddes bestaan uit schapen, geiten, lama's of koeien. De indianengemeenschappen op het hoogland van Potosí staan bekend als de armste van geheel Latijns-Amerika. Vrijwel alle kinderen zijn hier ondervoed door een eenzijdig dieet.

Wat is op lange termijn de impact en hoe is de duurzaamheid van het project gewaarborgd?

De duurzaamheid wordt gegarandeerd door de trainingen die worden geboden aan de boeren, de scholieren en de leraren. Jong en oud hebben een goede basiskennis gekregen voor het in stand houden van de aanplant en worden zich bewust zijn van het belang ervan. Elke boer zal goed zorgen voor zijn eigen bomen omdat zij voor hem een bron van inkomsten zijn.